

Osobnosti klementinských meteorologických pozorování

Personalities of Clementinum meteorological observations

Josef Stepling (1716–1778), člen jezuitského řádu, matematik, fyzik a vysokoškolský profesor, patří k nejvýznamnějším osobnostem v dějinách přírodních věd 18. století v českých zemích. Byl prvním ředitelem Astronomické observatoře v letech 1751 až 1777 a zakladatelem prvních meteorologických měření, která předcházela počátku souvislé řady teploty vzduchu. Jako rektor všech pražských filozofických studií a vyšších gymnázií reformoval výuku fyziky na pražské univerzitě.

Josef Stepling (1716–1778), a member of the Jesuit order, mathematician, physicist, and university professor, was one of the most important figures in the history of natural sciences in the 18th century in the Czech lands. He was the first director of the Astronomical Observatory from 1751 to 1777 and the founder of the first meteorological measurements, which preceded the beginning of a continuous air temperature series. As director of all the philosophical studies and higher grammar schools in Prague, he reformed the teaching of physics at the University of Prague.

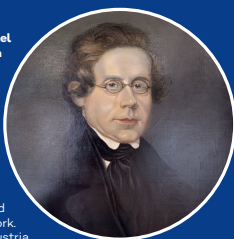

Antonín Strnad (1746–1799), meteorolog, geograf, profesor a rektor Karlo-Ferdinandovy univerzity, třetí ředitel hvězdárny v Klementinu (1781–1799), kde začal zaznamenávat své meteorologické pozorování. V roce 1775 tak zahájil nejdelší souvislou řadu pozorování ve střední Evropě. Strnad byl také českým vlastencem a pro zlepšení zemědělských výnosů sestavoval kalendáře povětrnosti, které zemědělcům zprostředkovávaly užitečné informace o počasí. Zdroj: F. Schuster. Kosmické rozhledy 2003.

Antonín Strnad (1746–1799), meteorologist, geographer, professor, and rector of Charles-Ferdinand University, was the third director of the observatory in Clementinum (1781–1799), where he began to record his meteorological observations. In 1775, he began the longest continuous series of observations in Central Europe. Strnad was also a Bohemian patriot, and in order to improve agricultural yields, he compiled weather calendars that provided farmers with useful weather information. Source: F. Schuster. Kosmické rozhledy 2003.

Karel Kreil (1798–1862), astronom a meteorolog, šestý ředitel pražské hvězdárny (1845–1851), zakladatel magnetických měření a vydávání ročenek. V roce 1851 se stal prvním ředitelem Ústředního ústavu pro meteorologii a zemský magnetismus ve Vídni a organizátorem celorakouské meteorologické sítě. Foto: Jan Daňhelka. GeoSphere Austria.

Karel Kreil (1798–1862), astronom and meteorologist, sixth director of the Prague Observatory (1845–1851), founder of magnetic measurements and publishing of yearbooks. In 1851, he became the first director of the Central Institute for Meteorology and Earth Magnetism in Vienna and the organizer of the all-Austrian meteorological network. Photo: Jan Daňhelka. GeoSphere Austria.

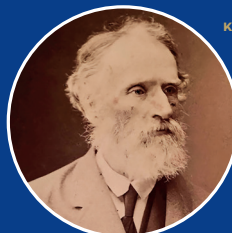
Martin Alois David (1757–1836), český kněz, astronom, geodet a kartograf, profesor na Karlo-Ferdinandově univerzitě, průkopník aplikované vědy a čtvrtý ředitel pražské hvězdárny (1799–1836). Byl zakladatelem první organizované meteorologické sítě na území Čech. Zdroj: Wikipedie.

Martin Alois David (1757–1836), Czech priest, astronomer, geodesist and cartographer, professor at Charles-Ferdinand University, pioneer of applied science and fourth director of the Prague Observatory (1799–1836). He was the founder of the first organized meteorological network in Bohemia. Source: Wikipedie.

Karl Jelinek (1822–1876), matematik, geofyzik, astronom, meteorolog, historik, vysokoškolský pedagog a člen Zemského sněmu v Praze. Byl druhým ředitelem Ústředního ústavu pro meteorologii a zemský magnetismus ve Vídni a organizátorem prvního mezinárodního meteorologického kongresu v roce 1873. Foto: Jan Daňhelka. GeoSphere Austria.

Karl Jelinek (1822–1876), mathematician, geophysicist, astronomer, meteorologist, historian, university teacher, and member of the Provincial Assembly in Prague. He was the second director of the Central Institute for Meteorology and Earth Magnetism in Vienna and the organizer of the first International Meteorological Congress in 1873. Photo: Jan Daňhelka. GeoSphere Austria.

Karl Fritsch (1812–1879), vystudovaný právník, který se stal meteorologem. Vydal první vyhodnocení klimatu Prahy z klementinských dat. Spolu s Kreilem odešel v roce 1851 do Vídně, byl zakladatelem rakouské fenologie a iniciátorem vzniku Rakouské meteorologické společnosti. Foto: Fam. Mudri-Raninger.

Karl Fritsch (1812–1879), trained as a lawyer who became a meteorologist. He published the first assessment of the climate of Prague from Clementine data. Together with Kreil, he went to Vienna in 1851, became the founder of Austrian phenology and the initiator of the Austrian Meteorological Society. Source: Fam. Mudri-Raninger.

Adam Bittner (1777–1844), matematik a astronom, profesor matematiky na pražské Polytechnice a na Karlo-Ferdinandově univerzitě, pátý ředitel pražské hvězdárny v Klementinu (1837–1844). Zdroj: Wikipedie.

Adam Bittner (1777–1844), mathematician and astronomer, professor of mathematics at the Prague Polytechnic and Charles-Ferdinand University, fifth director of the Prague observatory in Clementinum (1837–1844). Source: Wikipedie.

Otto Seydl (1884–1959), astronom, správce a ředitel hvězdárny v letech 1937–1942 a 1945–1948, zpracovatel a popularizátor dějin astronomických a meteorologických pozorování v Klementinu.

Otto Seydl (1884–1959), astronomer, administrator, and director of the observatory in 1937–1942 and 1945–1948, compiler and popularizer of the history of astronomical and meteorological observations in Clementinum.

Václav Hlaváček (1899–1987), meteorolog a klimatolog, který zajišťil pokračování meteorologických měření v době 2. světové války, kdy musela být observatoř vyklíčena. Zpracoval historická klementinská měření do jednotné řady.

Václav Hlaváček (1899–1987), meteorologist and climatologist, who ensured the continuation of meteorological measurements during World War II, when the observatory had to be cleared out. He processed the historical Clementinum measurements into a uniform series.

František Zeno (1734–1781), jezuita, matematik, astronom, geolog a paleontolog na Karlově univerzitě v Praze, byl druhým ředitelem klementinské hvězdárny (1777–1781).

František Zeno (1734–1781), a Jesuit, mathematician, astronomer, geologist and palaeontologist at Charles University in Prague, was the second director of the Clementinum Observatory (1777–1781).

Arthur Scheller (1870–1929), adjunkt, vedoucí observatoře v letech 1914–1917, kdy sloužila také jako zápolní pilotovací povětrnostní stanice.

Arthur Scheller (1870–1929), adjunct professor, head of the observatory in 1914–1917, when it also served as a pilot weather station.

Rudolf Schneider (1881–1955), adjunkt observatoře pověřený dohledem nad meteorologickým pozorováním, první ředitel Státního meteorologického ústavu samostatného Československa.

Rudolf Schneider (1881–1955), adjutant of the observatory in charge of meteorological observations, first director of the State Meteorological Institute of independent Czechoslovakia.